

прозорості у владних процесах.

Високий рівень бюрократії призводить до того, що підприємства та бізнеси не можуть ефективно працювати через надмірні адміністративні процедури та складнощі, які пов'язані з отриманням дозволів та ліцензій, веденням звітності тощо. Це також зменшує конкурентоспроможність українських компаній та ускладнює їх доступ до міжнародних ринків. За останні роки уряд вживає заходів для боротьби з корупцією та бюрократією. Зокрема, було створено Національне антикорупційне бюро та Спеціалізовану антикорупційну прокуратуру, а також запроваджено електронну систему декларування майнового стану посадових осіб. Проте, результати поки що є недостатніми, адже корупція та бюрократія залишаються серйозними проблемами для економічного розвитку України.

Для боротьби з корупцією та бюрократією потрібні не лише законодавчі зміни та створення нових органів контролю, але й зміна менталітету влади та суспільства. Необхідно створювати умови для відкритості та прозорості у владних процесах, сприяти розвитку незалежних ЗМІ та громадських організацій, які зможуть контролювати дії влади та боротися з корупцією. Також потрібно вдосконалювати законодавство та процедури, що регулюють взаємодію бізнесу з владою. Наприклад, спростити процедури отримання дозволів та ліцензій, створити сприятливі умови для розвитку малого та середнього бізнесу, зменшити адміністративні бар'єри та побільшати можливості електронної взаємодії з державними органами.

Нарешті, важливо забезпечити ефективне фінансування заходів з боротьби з корупцією та бюрократією, а також здійснювати ефективний моніторинг за їхнім виконанням. Для цього можуть бути використані міжнародні фонди та програми, які спрямовані на підтримку реформ в Україні, а також залучення фахівців та досвідчених менеджерів, які зможуть допомогти впровадженню ефективних методів управління та контролю в економіці країни.

Отже, можна сказати, що корупція та високий рівень бюрократії в Україні є серйозними проблемами, які впливають на економічний розвиток країни та загальний рівень життя населення. Для боротьби з цими проблемами необхідні комплексні заходи, такі як поліпшення законодавства, розвиток незалежних ЗМІ та громадських організацій, сприяння розвитку малого та середнього бізнесу та ефективне фінансування реформ. Такі заходи допоможуть забезпечити прозорість та відкритість владних процесів, зменшити бюрократичні перешкоди та збільшити довіру до влади та бізнесу, що в свою чергу позитивно вплине на економічний розвиток України.

УДК 657

Андрій Макурін, кандидат економічних наук, доцент кафедри міжнародних відносин і аудиту.

(Національний технічний університет «Дніпровська політехніка», м. Дніпро, Україна)

ЕКОНОМІКО-ЕКОЛОГІЧНІ ОСОБЛИВОСТІ МАЙНІНГУ КРИПТОВАЛЮТ

Для кращого розуміння створення такого об'єкта обліку як криптовалюта, доцільним є аналіз процесу майнінгу з виокремленням певних калькуляційних статей витрат та розгляд основних етапів, з яких формується діяльність суб'єктів господарювання на ринку криптовалют. Оскільки отримання цифрових активів (криптомонет) є довгим та витратним процесом. Враховуючи вартість обладнання та саму технологію майнінгу, а також підходи до такого процесу прийняти виділяти майнінг на спеціальних інтегрованих схемах (Asic), майнінг на відеокартах (GPU), майнінг на персональних комп'ютерах, майнінг на комунікаторах, хмарний майнінг (віртуальний майнінг), браузерний майнінг.

Майнінг криптовалют (від англ. mining – видобуток) – це процес створення

цифрових валют. Усі транзакції в мережі не обробляються жодним центральним органом, наприклад, НБУ, а будь-яким користувачем, підключеним до мережі. Створення криптовалюти, тобто її емісії, є набуття певних прав власності. Таким чином, майнінг – це не спекуляція чи гра, а робота, що вимагає певних знань; інвестиція, яка може принести як прибуток (місячний дохід «фабрики» може перевищувати мільйон доларів (кілька тисяч біткоїн)), так і збиток.

Оскільки законодавчо визначеного емітента криптовалюта немає, тому її майнінгом може зайнятися будь-яка фізична та/або юридична особа, в статуті якої передбачено такий вид господарської діяльності, яка стає «майнером». За даними «Зеленої книги «Регулювання ринку криптовалют», оцінка ринку майнінгу надзвичайно проблематична, оскільки добути криптовалюти миттєво стають частиною глобального ринку і не мають географічної прив'язки. Водночас в Україні розташовані компанії, що пропонують послуги з встановлення майнінгових ферм «під ключ» або ж оренди потужностей для майнінгу. За експертними оцінками, станом на 2018 р. розмір сегмента майнінгу може сягати 100 млн. дол. США і більше [1].

У 2017 р. з'явився новий підхід в майнінгу криптовалюти який доволі інтенсивно набрав оберти – хмарний майнінг. Діяльність якого ґрунтується на оренді обладнання на віртуальному просторі. Тобто для майнінгу необхідно зайти на сайт – орендодавця – сплати певну суму за потужності обладнання (терахеш) визначити термін оренди – процес майнінгу конкретної монети запущено. Перший спосіб полягає в обслуговуванні обладнання, налаштування та підключення до інтернет мережі бере на себе компанія, що надає дану послугу. У більшості випадків орендар може вибрати криптовалюту для майнінгу і майнінговий пул для приєднання. Хмарний майнінг може мати форму: 1) оренди фізичної ферми; 2) оренди віртуальної ферми (може бути частиною великої фізичної ферми); 3) оренди обчислювальної потужності (може розташовуватися на декількох фізичних фермах).

Другий спосіб – оренда потужностей Тхеш – віртуальних майнінгових пристроїв у мережі інтернет за певну суму покриття витрат, які існують у першому способі. Оренда відповідних потужностей дещо зменшує початкові капітальні вкладення майнерів, проте, враховуючи довгострокову перспективу – потребує додаткового аналізу [2]. Враховуючи негативні екологічні наслідки та, водночас, необхідність налагодження діяльності всіх суб'єктів в ключі досягнення цілей сталого розвитку, задекларованих ООН на період до 2030 р. [3], надзвичайно критично постає проблема перетворення майнінгу в екомайнінг, або «зелений» майнінг.

Екомайнінг відрізняється, зокрема: 1) використанням відновлюваних джерел енергії (енергії вітру (вітряки); геотермальної енергії; сонячної енергії (сонячні панелі); гідроенергії (гідроелектростанції)) з розташуванням основних майнінгових потужностей у відповідних регіонах; 2) спрямуванням надлишково виділеного тепла на інші господарські потреби. Таким чином, майнінг цілком може стати екологічним і змінити фокус свого впливу на екологічний та соціальний розвиток планети Земля з негативного на позитивний через: 1) зменшення вартості електроенергії завдяки утилізації надлишків виробленої електроенергії й розвитку «зелених» способів її видобутку; 2) міграцію майнінгу в небагаті, але зручні для майнінгу країни (Венесуели, М'янму, Нової Зеландії) може позитивно позначитися на економіці таких регіонів (поселення, що вимирають, отримують нове життя).

Будь-яке явище або процес, криптовалюта та операції з нею мають деякі недоліки, частину з яких, зокрема, було визначено в глобальному фінансовому звіті зі сталого розвитку у 2021 р: на мікрорівні та макрорівні. Для мікрорівня характерно:

1) невизначеність даного поняття та відсутність правового поля для здійснення таких операцій як в Україні, так і в зовнішньоекономічній діяльності, що спричиняє неоднозначне ставлення до неї у різних країнах та ускладнює відображення транзакцій в системі бухгалтерського обліку та оподаткування;

2) анонімність є перевагою, проте якщо буде визначено власника гаманця, то можна визначити частково транзакцію та адреси інших криптогаманців, які з ним пов'язані;

3) кібер-ризик (певна вразливість до хакерських атак) та ризик транспарентності. Зокрема, ще у квітні 2014 року антивірусні компанії повідомили про зростання вірусних атак, спрямованих на крадіжки біткоїнів, у тому числі, через шахрайство файлів з ключами wallet.dat, в яких зберігаються паролі до транзакцій;

4) операційний ризик (є ліміт пропозиції більшості криптовалют);

Ризик використання криптовалюти має економіко-правову природу. Його суть полягає в тому, що вартість криптовалюти встановлюється співвідношенням попиту та пропозиції на неї. При інвестуванні реальних грошей у криптовалюту, попит на неї може не зрости або зменшитися через її не популярність. Але варто також зазначити, що такий економічний ризик необхідно пов'язувати з правовим, оскільки держава може легалізувати операції з криптовалютою, але не з усіма, а лише з конкретною, наприклад з біткоїном та його «форками». Не зважаючи на це, криптовалюта спричиняє підвищений інтерес правоохоронних, податкових та регулюючих органів, які спрямовані на отримання більшого контролю над такими активами

Список використаних джерел:

1. Directive 2009/110/EC of the European Parliament and of the Council of 16 September 2009. Official Journal of the European Union. 2009. Sept. 16. P. 267/7–267/17. URL: <http://eurlex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ:L:2009:267:0007:0017:EN:PDF>

2. Directive 2007/64/EC of the European Parliament and of the Council of 13 November 2007. Official Journal of the European Union. 2007. Dec. 5. P. 319/1–319/36. URL: <http://eurlex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ:L:2007:319:0001:0036:en:PDF>.

3. Стратегія розвитку інформаційного суспільства в Україні : схвалено розпорядж. Кабінету Міністрів України від 15 трав. 2013 р. № 386. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/386-2013-p/ed20130515#n14>.

УДК: 338.43:316.422

Марунчак В.О. аспірант спеціальності 073 Менеджмент

Стойко А.С. аспірант спеціальності 073 Менеджмент

Науковий керівник: Виклюк М.І., к.е.н., доцент кафедри менеджменту

(*Львівський національний університет імені Івана Франка*), м. Львів, Україна)

ДЕРЖАВНА ФІНАНСОВА ПІДТРИМКА ВІДТВОРЮВАЛЬНИХ ПРОЦЕСІВ СІЛЬСЬКОГО ГОСПОДАРСТВА В УКРАЇНІ

Процес відтворення вітчизняного сільського господарства в значній мірі залежить від державної підтримки, організованості самого процесу підтримки та контролю за виконанням державних програм підтримки, ефективності використання засобів наданих суб'єктам господарювання та результатів їх діяльності. Державна фінансова підтримка є невід'ємною частиною державної аграрної політики і являє собою сукупність різних важелів та інструментів, пільгового і безоплатного фінансування та спеціального оподаткування сільськогосподарських підприємств.

Найбільший вплив на відтворювальні процеси сільського господарства становить сьогодні, безпосередньо, пряма та непряма державна фінансову підтримка, що включає ряд програм бюджетного фінансування заходів. Ці заходи спрямованні переважно на розвиток окремих галузі (наприклад, фермерських господарств, садівництва, виноградарства, хмелярство тощо), а також включає непряму підтримку через податкові